

befales til planlæggere, som ønsker viden fra andre områder end de hjemlige.

B. Hasholt

Cities of the world: world regional urban development. Stanley D. Brunn, [et al.]. Harper & Row, New York 1983. XXI, 506 s., ill. 24 cm. DFL 36,85.

Urbanism kaldes en moderetning inden for bygeografien. Den fokuserer på detaljerede lokale studier og tilstræber at generalisere og forstå generelle tendenser ud fra studier af enkelte byer. Denne bog er et eksempel på denne retning. En række af byers vækstproblemer præsenteres og søges sat i en ramme, der omfatter bysystemer på flere geografiske niveauer. Bogen er kalejdoskopisk, og den tilstræbte teoretiske indsigt er vanskelig at acceptere på grund af den mærkelige angrebsvinkel. Dele af bogen er turistbrochurepræget, således omfatter 10 linjer om København såvel Tivoli som Den lille havfrue, mens andre dele er præget af traditionel videnskabelig metode og bygger videre på Gideon Sjobergs berømte essays om verdens urbanisering.

Christian Wichmann Matthiessen

The future for the city centre. Ed. by R. L. Davies and A. G. Champion. - (Institute of British Geographers. Special publication; no. 14).

Academic Press, London 1983. XVI, 294 s., ill. 26 cm. GBP 24,-.

Bogen tilstræber at besvare spørgsmål om, hvorledes bycentre vil udvikles de næste tyve år. Diskussionen baseres på forskellige scenarier hvori indgår reducerede offentlige investeringer, usikkerhed om den private sektors udvikling, større fritid og teknologisk forandring. Bogen indeholder 16 essays, der spænder fra arkitektur til geografi. Dens danske artikel er skrevet af Ole Kerndal-Hansen og beskriver »Ideplan 77« for Københavns City. En række andre artikler fokuserer på de lokaliseringskift, der betinger forandringer i bykerne og diskuterer mulige reaktioner herpå. Bogen må nærmest anses for at være en art appetitvækker for de, der beskæftiger sig med centerplanlægning, og enkelte af dens artikler kan desuden finde anvendelse inden for videnskab og højere uddannelse.

Christian Wichmann Matthiessen

Jacques Bethemont and Jean Pelletier, Italy: a geographical introduction.

Longman, London 1983. 222 s., 24 cm. GBP 7,95.

Den geografiske oversigtslitteratur om Ita-

lien på nordvesteuropæiske sprog er mærkelig nok meget sparsom (der er vist ingen siden slutningen af 1960'erne); denne bog skal derfor hilses velkommen. Der er tale om en udmærket oversættelse af en fransk bog. Det kan være vanskeligt at yde et land, der er så komplekst som Italien, retfærdighed i en generel indføring af et omfang som det foreliggende. Teksten er da også en del steder lovlig kortfattet; men retfærdigvis må det tilføjes at bogen er så stramt skrevet, at mange detaljer først dukker frem ved genlæsning. Den første halvdel af bogen er en systematisk gennemgang af Italien, den anden en regional. De regionale afsnit er ikke stereotype gentagelser af den generelle gennemgang af landet, men lægger udpræget vægt på karakteristiske og specielle træk. Der er ganske mange tabeller og tematiske kort, alligevel kan bogen være vanskelig at bruge mere direkte. Det statistisk grundlag kunne og burde i højere grad være ført a jour; der er i praksis ingen kildeangivelser. De tematiske kort er i mange - som et forståeligt værn mod fotokopiering - trykt med en enstonig gråskala, men så ensartet, at det går ud over læsbarheden. En del tematiske symbolkort må betegnes som helt symbolske: at det eller det fænomen optræder i bred almindelighed i den eller den egn; har man lokal-kendskab må man anse symbolerne for bragt tilfældigt. Litteraturlisten er i originaludgaven kort, tilfældig og mangelfuld; denne engelske er meget prisværdigt suppleret med en omfattende liste over engelsksproget litteratur. - Alt i alt: teksten vinder ved genlæsning, og der er tale om en ganske stimulerende introduktion til Italiens geografi; har man så yderligere mulighed for at supplere bogens materiale med statistik og på anden vis er det også en kærkommen forøgelse af den geografiske litteratur om Italien.

Henning Mørch

Mega-geomorphology. Ed. for the British Geomorphological Research Group by Rita Gardner and Helen Scoging.

Clarendon, Oxford 1983. XIII, 240 s., ill. 24 cm. GBP 20,-.

Boken innehåller 12 foredrag från en internationell konferens, som 1981 anordnades av den livaktiga British Geomorphological Research Group. Konferensen hade som tema just Megamorphology med motiveringen, att den moderna geomorfologien med sin kvantitativa inriktning på processer och processresultat utvecklats till ett geomorfologistudium i mikroskala i så

hög grad, att en förnyelse, »re-vitalisering« av studiet, av landskapets mellan- och storformer var påkallad.

De 12 artiklarna spänner över ett stort fält av landskapstyper och morfologiska regioner alltifrån det arktiska landskapets rikt differentierade fromvärld via nivåförändringar i hav och rytmen i kustutveckling till flodsystem, lösslandskap och ökenregioner. Att författarna lägger megaspekten på sina ämnen betyder dock ej, att de åsidosätter den moderna processinriktningen. Tvärtom sättes processerna ofta in i ett större geografiskt sammanhang, vilket tillsammans med att tids- och klimatfaktorernas inflytande på formutvecklingen också diskuteras gör många av artiklarna mycket läsvärda av allmängeomorfologisk synpunkt.

Harald Svensson

Jean Guiart: La terre est le sang des morts: la confrontation entre blancs et noirs dans le pacifique Sud Français.

Éditions Anthropos, Paris 1983. 323 s. 22 cm. USD 15,-.

Der synes at være voksende problemer i det franske pacifiske område af politisk og social art.

Det er disse problemer i deres etnologiske og historiske baggrund, der behandles i Guiart's bog. Hovedvægten er lagt på analysen af de koloniale og postkoloniale samfundsudviklinger. Indskudt i disse er en beskrivelse af den opståen af kult-bevægelser, som karakteriserede den tidlige efterkrigsperiode. Alene denne del gør det værd at overveje til læse bogen.

Det er en ret tung bog, der er tale om, men tillige et forsøg på at trænge dybt ind i problemerne på en engageret måde. Slutkapitlet er af næsten instruktionskarakter - det beskriver de virkelige basale problemer såvel som de skinproblemer, man skal vogte sig for at beskæftige sig med.

Sofus Christiansen

A geography of the Third World. J. P. Dickenson [et al.].

Methuen, London 1983. XVIII, 283 s. ill., kort. 24 cm. GBP 5.95.

A Geography of the Third World er skrevet af syv velkendte geografer. Den kan derfor dække et stort fagspektrum uden store problemer. Den dækker antageligt behovet for en bred, hæderlig indføring i det meget store basisstof, enhver u-landsgeograf må kende. Opdelingen er ret stram, i elleve kapitler, der er skåret til i omfang som passende til enkeltlektioner. Bortset

fra, at man selvfølgelig kan finde mangler (f.eks. nævnes Amin tilsyneladende slet ikke) ser bogen ud til at kunne bruges som grundtekst. En sådan har manglet meget længe. Det må dog indrømmes, at kun ved at undervise efter bogen i nogen tid kan man fuldt bedømme dens egnethed som lærebog – det er fristende at forsøge den!

Sofus Christiansen

B. H. Farmer: An introduction to South Asia.

Methuen, London 1983. IX, 253 s. 22 cm. GBP 5.50.

De store håndbøger over Sydasiens er dyre, hvorfor de ofte bliver forældede inden der bliver råd til nye udgaver. Både for sig selv og som supplement er Farmer's bog meget værdifuld. Den giver et godt overblik over det fysiske miljø, den historiske udvikling og Sydasiens udenrigspolitiske situation. Et afsluttende kapitel om den økonomiske udvikling efter selvstændigheden, opdelt på lande, er også meget værdifuldt. Det er i det hele en anbefalelsesværdig bog, der tilmed er skrevet i Farmer's sædvanlige, meget levende stil.

Sofus Christiansen

Tirol-Atlas im Auftrag der Tiroler Landesregierung, hrsg. unter der Gesamtleitung von A. Leidlmair.

Wagner, Innsbruck. Lieferung 1 (1969)-7 (1983). 65 cm (tværformat). Pr. Lieferung: ATS 467.-. Begleittexte 1 (1974)-8 (1983). 24 cm.

I Østrig har der gennem de sidste 50 år været tradition for at udgive atlasværker over de enkelte landsdele. Dette imponerende værk over Tirol har været under arbejde foreløbig i 15 år. Med 7. Lieferung mangler der endnu 3-5, før atlasset er færdigt. Formatet 90×65 cm gør det ret besværligt at benytte, og det er af og til vanskeligt at se begrundelsen for at afbilde emnerne på kort i 1:300.000. De fleste er da også i målestoksforholdet 1:600.000. De giver gode oversigter og dækker så stort et område som fra det sydlige Bayern i nord til Posletten mellem Verona og Venezia i syd.

Af de foreliggende 150 kort omhandler de 25 klimaet, 60 belyser befolkningsforhold og de øvrige er fordelt over emner som geologi, sprog, skoler, valfartssteder, forvaltningen og den historiske udvikling i Tirol.

I foreløbig 8 hefter orienteres man tillige om de enkelte kort. Desuden indeholder teksthæfterne mindre baggrundsartikler om

naturforhold, skolevæsen, udskiftning af landbrugsarealet (Flurbereinigung), religion og kartografi.

Der er ikke sparet på udstyr i dette atlas. Emnerne er især interessante derved, at de belyser et snit på tværs af Alperne og dermed samtidig et område, der har været skueplads for mange kulturelle og erhvervsmæssige sammenstød.

Kr. M. Jensen

Geodynamics of the Eastern Pacific Region, Caribbean and Scotia Arcs / ed. by Ramón Cabré. – (Geodynamics series; vol. 9).

American Geophysical Union, Washington, D.C. 1983. 170 s. ill. & 1 mikrofiche i lomme. 28 cm. Pris ikke oplyst.

Bogen sammenfatter i artikelform den østlige Stillehavsregions, det Caribiske havs og Scotiabuens geodynamik (tektonik, seismik, palaeomagnetisme og strukturer), og udgør en regional monografi, inddelt på landniveau i de fleste tilfælde.

Dens værdi ligger i at hidtidig viden samles og suppleres med mange referencer, men den bærer også præg af, at der endnu ikke eksisterer et overblik over geodynamikken i området på samme måde som i Alperne, hvilket bl.a. skyldes områdets størrelse. Bedst udforsket er Scotiabuen (Ildlandet, South Georgia Island og den antarktiske halvø), og det er faktisk kun her, man kommer på samme informationsniveau som i bogen om Alperne.

Peter Frederiksen

Alpine-Mediterranean geodynamics, ed. by H. Berckhemer, K. Hsü. – (Geodynamics series, vol. 7).

American Geophysical Union, Washington D.C. 1982. 216 s. ill. 28 cm. Pris ikke oplyst.

Bogen sammenfatter i artikelform det alpine-mediterrane områdes geodynamik (tektonik, seismik, palaeomagnetisme, strukturer og basindannelse), og udgør en regional geologisk monografi skrevet i lys af pladetektonikmodellen.

Der gøres på udmærket måde rede for hvorledes Alperne er opstået som region på jordens overflade, og afhandlingen bærer i øvrigt præg af, hvor velundersøgte Alperne er, idet sammenfatningen når ned på et tilstrækkeligt detaljeret niveau til, at man får et godt indtryk af den geodynamiske kompleksitet i forbindelse med et kontinent-kontinent sammenstød. Bogen indtager en mellemstilling mellem en overordnet generaliseret analyse og detaljerede

lokale studier, og det felt udfylder den udmærket, idet alle artikler holdes på dette abstraktionsniveau. Et excellent kortmateriale illustrerer de geodynamiske aspekter.

Peter Frederiksen

P. Duchaufour: Pedology: pedogenesis and classification.

Allen & Unwin, London 1982. XII, 448 s. ill. 23 cm. Hardback: GBP 25.-. Paperback: GBP 12.95.

Denne bog af P. Duchaufour er for første gang udgivet på engelsk (oversat af T. R. Paton). Bogen er opdelt i to afsnit: en beskrivelse af de fysiokemiske processer i jorden og en beskrivelse af jordbundsklassifikation på basis af dette. I del 1 lægges særlig vægt på organisk stof, biologiske processer samt migrationsprocesser.

I del 2 defineres og klassificeres jordene ud fra stigende profiludvikling (umodne jorde til podzolerede jorde) hydromorfi, sesquioxidindhold og saltindhold.

Bogen er spændende og veldisponeret med en del gode figurer. Den giver et godt indblik i jordbundsudviklingen og dennes relation til omgivelserne. Bogen er anbefalelsesværdig for alle med interesse for pedologi.

Henrik Breuning Madsen

Anthony Gattrell: Distance and space, a geographical perspective.

Oxford University Press, Oxford 1983. X, 195 s. fig. 24 cm. Cloth: GBP 15.-. Paper: GBP 5.95.

Her er tale om en glimrende indføring i et essentielt tema i geografi: afstand. Den er velskrevet og let tilgængelig (kræver blot kendskab til elementær statistik); eksemplerne er forskelligartede og velvalgte og udmærket illustreret; litteraturhenvisningerne er mange, fornuftige; og der er et godt stikordsregister. Bogen udfylder på mange måder et hul i den geografiske litteratur og må absolut hilses velkommen.

Henning Mørch

Urban storm drainage management. John R. Sheaffer, [et al.].

Dekker, New York 1982. IX, 271 s., ill. 26 cm. CHF 112,-.

Bogen giver en bred beskrivelse af byarealer i relation til afløb ved kraftige regnskyl. Det er hovedsageligt erfaringer fra amerikanske forhold som behandles. Der gives en god oversigt over de metoder, som anvendes, ved beskrivelse af afstrømningsforløb i bymæssige områder. Geografien indgår her i et nyttigt teamwork med